

7. Pot duhovnega otroštva

Ustanovitelj Opus Dei —
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

25. Feb. 2018

↗ *Nazaj na kazalo*

Meseca septembra in oktobra 1931, ko so v srcu mladega duhovnika tako obilno poganjali vzgibi ljubezni, ga je Gospod utrjeval na resnični poti sinovske predanosti. Iz hudournika tistih milosti pa je vzniknila še ena

vodna žila: posebno življenje
duhovnega otroštva.

Ko sem bil mlad, nam pripoveduje ustanovitelj, sem imel navado, da pogosto pri meditaciji ne uporabljam nobene knjige. Kakor da bi jih okušal, sem drugo za drugo izgovarjal besede molitve Pater noster in s slastjo sem se zadrževal ob premišljevanju, da je Bog Pater, moj Oče, da se moram čutiti kot brat Jezusa Kristusa in brat vseh ljudi.

Nisem se mogel načuditi ob kontemplaciji dejstva, da sem božji otrok! Po vsakem premisleku sem bil močnejši v veri, trdnejši v upanju, bolj goreč v ljubezni. Ob tem, da sem božji sin, pa se je v moji duši rodila potreba, da postanem majhen otrok, pomoči potreben otrok. Tako se je v mojem notranjem življenju začelo to, da sem živel, kolikor sem mogel – kolikor morem –, življenje otroštva,

kar sem vedno priporočal svojim in jim pri tem pušchal svobodo.^[1]

Na praznik angelov varuhov, 2. oktobra, ob tretji obletnici ustanovitve Opus Dei in na predvečer goda sv. Male Terezije iz Lisieuxa, je goreče klical k nebeškim duhovom, še posebej k svojemu angelu varuhu:

Dobrikal sem se mu in mu rekel, naj me nauči ljubiti Jezusa, vsaj, vsaj tako kot ga ljubi on. Nedvomno mi je sv. Mala Terezija [...] želela vnaprej pokloniti nekaj za svoj praznik in je od mojega angela varuha dosegla, da me je danes naučil opravljati molitev otroštva. Kakšne otročarije sem povedal svojemu Gospodu! Z zaupljivim zaupanjem otroka, ki se pogovarja z velikim Prijateljem, o čigar ljubezni ne dvomi: Naj živim samo za tvoje Delo – sem ga prosil –, naj živim samo za tvojo Slavo, naj živim samo za tvojo Ljubezen [...].

Spomnil sem se in vdano priznal, da vse delam slabo: Tisto, Jezus moj, te ne more presenečati; nemogoče je, da bi jaz karkoli storil prav. Pomagaj mi Ti, naredi to Ti namesto mene in videl boš, kako dobro bo uspelo. Nato ti drzno in brez oddaljevanja od resnice rečem: Prepôji me, opijani me s svojim Duhom in tako bom izpolnil tvojo Voljo. Hočem jo izpolniti. Če je ne izpolnim, pomeni ..., da mi ne pomagaš.

In bilo je obilo vzgibov ljubezni do moje Matere in moje Gospe in tudi zdaj močno čutim, da sem otrok svojega Očeta-Boga.^[2]

Ta katarina je prvenec nove poti, na katero se je podal. Nato je Jožefmariju v notranji zbranosti minilo nekaj dni goreče in afektivne molitve, medtem ko so se po ulicah širile alarmantne govorice o novem požiganju cerkva in samostanov. Dne 14. oktobra je izvedel, da je bil

potrjen zloglasni in žalostni 26. člen ustave, ki je s seboj prinesel izgon Družbe Jezusove. Istega dne je šel popoldne k svojemu spovedniku v Chamartín. Nevarnost ni zadevala samo jezuitov. Napadi so grozili vsem samostanom in redovnim hišam. Da bi jih zaščitili, so katoliški študentje organizirali nočne straže. Na god sv. Terezije Jezusove, 15. oktobra, je kaplan prišel v klavzuro. Med redovnicami je vladal preplah zaradi vznemirljivih govoric, ki jih je bilo slišati z ulice. Pomiril jih je, kolikor je mogel, in svoje besede navdal z optimizmom:

Danes sem šel v klavzuro Sv. Elizabete. Redovnice sem skušal opogumiti. Govoril sem jim o Ljubezni, o Križu in o Veselju ... in o zmagi. Proč s tesnobo! Smo na začetku konca. Sveta Terezija mi je od našega Jezusa pridobila Veselje – z veliko začetnico –, ki me navdaja danes ..., ko bi, človeško gledano,

moral očitno biti žalosten zaradi Cerkve in moje zadeve (ki se, po resnici povedano, razvija slabo). Veliko vere, zadoščevanja, povrhu vere in zadoščevanja pa veliko Ljubezni. Poleg tega sem danes zjutraj, da bi očistil dva ciborija in da ne bi Najsvetejše ostalo v cerkvi, použil skoraj polovico ciborija, čeprav sem dal precej hostij tudi vsaki izmed redovnic.^[3]__

Za to setev veselja so ga redovnice nagradile:

Ob izhodu iz klavzure, v vratarnici, so mi pokazale Dete, ki je bilo kakor Sonce. Nisem še videl lepšega Jezusa! Čudovit je. Sleklo so ga in tako leži z ročicami, prekrižanimi na prsih, in s priprtimi očmi. Prelep je: zasul sem ga s poljubi in ... rade volje bi jim ga ukradel.^[4]__

Odtlej je vsak teden zahajal v samostan in sestra Tornera mu je prinašala **malčka**. To je bilo obdobje,

ko sta se v njegovi duši prepletala veselje in žalost, žareči tok vzgibov v njegovi molitvi in trde preizkušnje, ob katerih je prosil za križ brez cirenejcev. Pobožnost do Deteta je oblikovala njegovo notranje življenje:

Dete Jezus. Kako me je prevzela ta pobožnost, odkar se je moj pogled srečal z vélikim Tatom, ki ga moje redovnice hranijo v vratarnici svoje klavzure! Jezus-otrok, Jezus-mladenič; vseč mi je, ko te gledam takšnega, Gospod, ker ... si drznem še več. Rad te gledam, ko si malček, kakor zapuščen, in sanjarim, da me potrebuješ.^[5]__

Medtem ko je v njegovi duši poganjala korenine krepka pobožnost do Kristusovega otroštva, je Jožefmarija začel zaznavati določeno protislovnost tega duhovnega ravnanja, saj je to

zahtevalo trdnost, istočasno pa izbrano rahločutnost:

Priznam svojo nerodnost, Ljubezen moja, ki je tolikšna ..., tolikšna, da celo kadar hočem pobožati, prizadevam rane. Omili vedênje moje duše: daj mi, hočem, da mi daš, znotraj trdne možatosti v življenju duhovnega otroštva, tudi tisto rahločutnost in nežnost, s katero se otroci v prisrčnem izlivu ljubezni obračajo k svojim staršem.^[6]—

Po teh poteh, ki niso bile stvar sentimentalne otročjosti, je Gospod vodil in utrjeval njegovo dušo, kot ugotavlja v neki katarini:

Pot otroštva. Predanost. Duhovno otroštvo. Vse to, kar Bog hoče od mene in za kar si prizadevam, niso bedastoče, temveč močno in trdno krščansko življenje.^[7]—

Z zaupanjem majhnega otroka do svojega Očeta Boga je svoje nekdanje

molitvene navade, ne brez napora, prilagodil tej novi poti otroštva ter se ***bolj in bolj utrjeval v lepoti in milini te poti, ki daje grešnikom čutiti, kar so čutili svetniki.***^[8]—

Naj omenimo, da večina katarin, v katerih so zbrane misli o duhovnem otroštvu oziroma v katerih izraža tovrstna osebna občutja, ustreza mesecema decembru 1931 in januarju 1932. Tako 30. novembra, na prvi dan devetdnevnice pred brezmadežnim spočetjem, pravi: ***Ko molim rožni venec ali – kot sedaj, v adventu – opravljam druge pobožnosti, zrem skrivnosti življenja, trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa, ter sem pri tem aktivno udeležen v dejanjih in dogodkih kot priča, služabnik in spremljevalec Jezusa, Marije in Jožefa.***^[9]—

Že tedaj se je navadil moliti rožni venec tako, da je premišljeval

skrivnosti Jezusovega življenja kakor majhen otrok, postavljen na prizorišče dogodkov in tam navzoč kot priča. Sodeč po njegovih pripombah (***Boli me, ko zapisujem te podrobnosti, ki bi lahko o meni vzbujale dobre ali manj slabe misli. V meni je sama beda.***^[10]) vse kaže na to, da ga je tak način molitve rožnega venca popeljal do visoke kontemplativne molitve.

Drugi dan devetdnevnic, 1. decembra, je – ne da bi za to prosil – pričakoval uslugo, znak napredovanja na poti duhovnega otroštva, kot darilo ob tej devetdnevnicu k Mariji. To izrecno nakaže v neki katarini:

Mati Brezmadežna, sveta Marija, gotovo mi boš kaj podarila, Gospa, ob tej devetdnevnicu k tvojemu Spočetju brez madeža. Sedaj ničesar ne prosim – ker mi to ni ukazano –, vendar ti izrazim to željo, da bi

dospel do popolnega duhovnega otroštva.^[11]_____

In nekega jutra, po darovanju svete maše, ko je končal z zahvalo, je ob prezbiteriju, v zakristiji Sv. Elizabete, na dušek napisal *Sveti rožni venec*. Ne vemo zagotovo, kateri dan devetdnevnice je to bilo; vemo pa, da je na predvečer praznika Brezmadežne, 7. decembra, dvema mladima pri Sv. Elizabeti bral ***o načinu, kako moliti rožni venec***, to je bil namreč namen, s katerim ga je napisal: da bi ga pomagal moliti drugim.^[12]_____

V uvodu, ki ga je sestavil kasneje, bralcu predstavi skrivnost te poti duhovnega otroštva:

Prijatelj moj, če želiš biti velik, postani majhen.

Biti majhen pomeni verjeti, kot verjamejo otroci, ljubiti, kot ljubijo

otroci, prepustiti se, kot se prepustijo
otroci ..., moliti, kot molijo otroci.

[...] Postani majhen. Pojdi z menoj in
– to je srčika moje skrivnosti – živelabova življenje Jezusa, Marije in
Jožefa.

S takšno milino je bralec postavljen
na prizorišče:

Ne pozabi, prijatelj moj, da smo
otroci. Devica sladkega imena,
Marija, je zbrana v molitvi.

Ti si lahko v tisti hiši, kar želiš:
prijatelj, služabnik, radovednež,
sosed ... – Jaz si v tem trenutku ne
drznem biti nihče. Skrijem se za
teboj in začuden opazujem prizor:

Nadangel predaja svoje oznanilo ...^[13]_____

Iz spremne besede *Svetega rožnega
venca* so tudi naslednje vrstice:

Začetek poti, na koncu katere je
človek popolnoma nor na Jezusa, je

zaupljiva ljubezen do presvete Marije.

Pri sebi doma je hranil majhen lesen kipec Device Marije, ki ga je imel navado poljubiti ob odhodu ali prihodu v stanovanje. (***Moja Marija Poljubov – kar pojedel bi jo,*** vzklikne v eni izmed katarin.)^[14] Ne samo ta, vse podobe naše Gospe so ga ganile. Na poseben način pa tiste, ki jih je našel odvržene na ulici, na umazanih in zaprašenih ilustracijah in podobicah. Podobno tudi tiste, ki so mu prišle naproti na njegovih pohodih po Madridu, kot na primer tista njena upodobitev na keramiki, s katero se je njegov pogled dnevno srečeval, ko je odhajal od Sv. Elizabete. Ta slika na terasi neke hiše na Ulici Atocha je bila priča nenavadnega dogodka le nekaj dni po tem, ko je napisal *Sveti rožni venec*. O tem pripoveduje v neki katarini:

Osmina brezmadežnega spočetja, 1931: Včeraj popoldne, ob treh, ko sem se napotil v Šolo sv. Elizabete spovedovat deklice, so mi na Atochi, ob Sv. Karlu, malo pred križiščem z Ulico sv. Neže, pot prekrižali trije mladi možje, starejši od trideset let. Ko so bili že blizu mene, je eden od njih stopil naprej in zavpil: »Tale jih bo fasal!« in dvignil je roko s takšno kretnjo, da se mi je udarec zdel neizbežen. A preden bi lahko izvršil ta nasilni sklep, mu eden od drugih dveh ukazovalno reče: »Ne udarjaj ga.« Zatem pa se mi posmehljivo prikloni in doda: »Osliček, osliček!«

Z mirnim korakom sem zavil okrog vogala pri Sv. Elizabeti in prepričan sem, da nisem navzven z ničimer pokazal svojega notranjega trepeta. Ko sem slišal tistega zaščitnika (!), kako me je poklical z imenom – osliček –, pod katerim me pozna Jezus, sem bil pretresen. Takoj sem zmolil tri zdravamarije k presveti

Devici, ki je preko svoje podobe, nameščene na hiši Kongregacije sv. Filipa, prisostvovala temu drobnemu pripetljaju.^[15]___

(Ime **osliček** je uporabljal v zaupnosti – kot je bilo že omenjeno – in zanj je vedel samo njegov spovednik.) Naslednjega dne je o dogodku zapisal še nadaljnje vtise:

16. december 1931: Včeraj sem bil utrujen, nedvomno zaradi napada na Ulici Atocha. Prepričan sem, da je šlo za hudičevo delovanje. Tudi g. Norberto meni, da je bilo tako. Tisti, ki me je skušal napasti, je bil v obraz videti kot strašen blaznež. O drugih dveh se ne spominjam ničesar. Takrat – in tudi pozneje – nisem izgubil miru. Bilo je to fiziološko trepetanje, ki je pospešilo bitje mojega srca in opazil sem, da se navzven ni pokazalo niti z enim samim gibom. Osupnil sem, kot že rečeno, ob ironičnem,

zasmehovalnem tonu, s katerim mi je dvakrat rekel osliček. Nagonsko sem povzdignil svoje srce in začel moliti tri zdravamarije k naši Gospe. Potem sem na svoj listič natančno zapisal besede tistih ljudi.^[16]___

Ob njegovi mistični povezanosti z Marijo Poljubov se navdihuje ena izmed najlepših in najbolj vzvišenih strani njegovih *Zapiskov*. Ne gre za književno sanjarjenje, kot bi se lahko na prvi pogled zazdelo, temveč za žarečo notranjo izkušnjo. Za mistično izkustvo, v katerem drznost želje postane ukaz, z njim pa si otroci odpirajo nebeško kraljestvo.

Prišel je 28. december, praznik nedolžnih otrok, dan ko se po tradiciji zbijajo šale, ki jim pravijo »nedolžnosti«.^[17]___ Kaplan je prišel v Samostan sv. Elizabete in ugotovil, da bo tam ena od novic štiriindvajset ur vršila vlogo priorice, subpriorica pa bo najmlajša izmed redovnic. Z

vidnim zadovoljstvom na obrazu so resnobne in stare sestre izvrševale opravila, ki jim jih je naložila enodnevna priorica. Ko je Jožefmarija prišel domov, je poljubil svojo Marijo, pričel z meditacijo in že se je znašel v devetih nebesih. Segel je po peresu in potopljen v molitev napisal tole katarino:

Neki otrok je obiskal samostan [...].

Otrok, ti si zadnji osel, zadnji med Jezusovimi ljubitelji. Ti imaš pravico, da ukazuješ v nebesih. Sprôsti to domišljijo, naj se razveže tudi tvoje srce ... Hočem, da me Jezus pomilosti ... popolnoma. Da se vse verne duše v vicah očistijo prej kot v sekundi in se povzpnejo, da bi uživale našega Boga ..., kajti danes sem jaz njegov namestnik. Hočem ... ošteti nekatere angele varuhe, za katere vem – za šalo, kajne, malo pa tudi zares – in jim ukažem, naj ubogajo, tako, naj ubogajo Jezusovega oslička v tem,

kar je v vso slavo našega Kralja-Kristusa. In potem ko bi veliko, veliko ukazoval, bi rekel svoji Materi, sveti Mariji: Gospa, niti v šali ne bi hotel, da prenehaš biti Gospodarica in Vladarica vsega stvarstva. Tedaj bi me ona poljubila na čelo, kot znamenje te milosti pa bi mi nad očmi ostala velika zvezda. V soju te nove luči bi videl vse božje otroke, ki bodo vse do konca sveta bojevali Gospodove bitke in z Njim vselej zmagovali ... in zaslišal bi več kot nebeški glas, kakor žuborenje mnogih vodá in bobnenje velikega groma z milim zvokom kljub njegovi silovitosti, kakor zvenenje številnih citer, na katere ubrano igra neskončno število glasbenikov, ki pravijo: Hočemo, da kraljuje! Bogu vsa slava! Vsi s Petrom k Jezusu po Mariji! ...

Preden pa se ta osupljivi dan konča, o Jezus – mu bom dejal –, hočem biti kres norosti od Ljubezni! Hočem, da

je že moja navzočnost sama dovolj,
da vžge svet, veliko kilometrov
naokrog, z neugasljivim požarom.
Hočem vedeti, da sem tvoj. Potem naj
pride križ: nikoli me ne bo strah
zadoščevanja ... Trpeti in ljubiti.
Ljubiti in trpeti. Veličastna pot!
Trpeti, ljubiti in verovati: vera in
ljubezen. Petrova vera. Janezova
ljubezen. Pavlova gorečnost. Osličku
preostanejo še tri minute
pobožanstvenja, dobri Jezus, in
takrat ukaže ..., da mu podeliš več
gorečnosti kot Pavlu, več ljubezni kot
Janezu, več vere kot Petru. Poslednja
želja: Jezus, naj nikdar ne bom brez
svetega Križa.^[18]

Dva dni pozneje, ko je bila v
samostanu zopet vzpostavljena
resnost, so mu redovnice dovolile, da
s seboj domov vzame kipec Deteta
Jezusa. Zavit v svoj plašč je duhovnik
odnesel »Malčka«, da bi skupaj z
njim voščil za božič vsem po vrsti.

Izkoristil je ta izhod iz samostana in napravil fotografijo Deteta:

Danes sem s seboj vzel »Dete sv. Terezije«. Dale so mi ga sestre avguštinke. Šla sva h karmeličanom voščit za božič patru Gabrielu. Bratec se je razveselil in mi podaril podobico in svetinjo. Nato sem se srečal s p. Joaquínom, voditeljem gospoda Norberta. Govorila sva o B. d. – Od tam sem šel k deklam usmiljene ljubezni. Precej časa sem se zadržal pri sestri Pilar. – Potem sem šel k Pepetu R. na dom, kjer smo Malemu naredili sliko. Preden sem odšel domov, sem obiskal še g. Norberta, da bi tudi tam lahko videli otročička. Doma je mama na glas zmolila očenaš in zdravamarijo. In tukaj bom imel Jezusa do jutri.^[19]—

Kdaj in kako se je naučil življenja duhovnega otroštva, nam pove v eni od svojih katarin januarja 1932:

S potjo otroštva se na začetku nisem srečal v knjigah, ampak šele potem ko mi je Jezus dal hoditi po tej stezi.

[20]

Včeraj sem prvikrat, piše 14. januarja, vzel v roke knjigo, ki jo moram velikokrat počasi prebrati: »Mala pot duhovnega otroštva«, P. Martin. Ob tem branju sem doumel, kako mi je Jezus celo z istimi podobami dal začutiti pot svete Male Terezije. V teh Katarinah je nekaj zapisov, ki to dokazujejo. Počasi bom prebral tudi »Povest duše«.^[21]

Milost v njegovi duši je tako naraščala, da mu kljub obnovljenemu sklepu, da ne bo navajal izrednih dogodkov, v njegovih katarinah hočeš nočeš uide nekaj nadnaravnih doživetij. Takšna sta dva izreka iz februarja 1932:

Danes zjutraj, tako kot ponavadi, piše 4. 2., sem ob odhodu iz Samostana sv. Elizabete za trenutek stopil pred

tabernakelj, da bi se poslovil od Jezusa, rekoč: Jezus, tu je tvoj osliček ... Stôri s svojim osličkom, kar hočeš ... – In takoj sem brez besed zaslišal: »Osliček je bil moj prestol v Jeruzalemu.« To je bila misel, ki sem jo z vso jasnostjo slišal.^[22]_____

Tedaj pa ga je napadel dvom. V mislih osredotočen na oslico, o kateri govori evangelist Matej, je menil, da je bil izrek zmotna, morda tudi hudičeva interpretacija evangelija. Kakor hitro je prišel domov, je to preveril v evangelijih in se duhovno pomiril. Jezus je vstopil v Jeruzalem, sedeč na osličku.^[23]_____

Že dalj časa se je, vselej kadar je videl kakšno skupnost redovnic moliti, vadal v molitvi duhovnega otroštva z besedami: ***Jezus, ne vem, koliko te ljubijo one, ampak jaz te ljubim bolj kot vse te redovnice skupaj.***^[24]_____

A kmalu po izreku o osličku, ko piše o svojem pomanjkanju

velikodušnosti do Gospoda, mu v *Zapiskih* uide še eden izmed številnih izrekov, ki jih je bil deležen:

16. februar 1932: + Že nekaj dni sem precej nahoden in ob tem se je moje pomanjkanje velikodušnosti do mojega Boga pokazalo v slabotnejši molitvi in v tisoč drobnih rečeh, ki jih otrok – še bolj pa otrok-osel – more vsak dan izročiti svojemu Gospodu. Začel sem se zavedati tega in zavlačevanja z določenimi sklepi, s katerimi naj bi namenil več interesa in časa pobožnostim, vendar sem se pomiril, misleč: Pozneje, ko boš bolj pri močeh, ko se uredi gmotni položaj tvojih domačih ... potem! – Danes pa, potem ko sem nunam razdelil sveto obhajilo, [...] sem Jezusu povedal, kar mu tolikokrat rečem podnevi in ponoči: [...]

»Ljubim te bolj kot one.« Takoj sem brez besed zaslišal: »Ljubezen so dejanja, ne pa lepe misli.« V trenutku sem jasno uvidel, kako majhna je

moja velikodušnost, in na misel so mi
prišle številne neslutene
podrobnosti, katerim nisem
pripisoval teže, ki so mi zelo nazorno
dale doumeti to pomanjkanje moje
velikodušnosti. O Jezus! Pomagaj mi,
da bo tvoj osliček obilno velikodušen.
Dejanja, dejanja!^[25]_____

(Nova milost, ki mu jo je kot nagrado
za njegovo hrepenenje po tem, da bi
ljubil, Gospod naklonil zato, da bi se
bolje spoznal v svoji notranjosti; po
drugi strani pa je bila to božanska
spodbuda, ki je od njega zahtevala
večjo predanost vseh njegovih
zmožnosti.)

* * *

***Velike reči pričakujem v tem letu
1931,*** je v svojih *Zapiskih* dejal
meseca marca. In zagotovo so bila
njegova pričakovanja presežena.
Dvanajst mesecev zatem je bil tako
preplavljen z božjo milostjo, da je
čutil pravo prekipevanje, tako kot

učinek vina kipi iz pijanega človeka;
bil je tako poln Boga, da je hotel
zagnati prošnjo za premirje:

Vidim, kako sem preplavljen, pijan
od božje milosti. Kako velik greh, če
se ne odzovem! Pridejo trenutki –
prav danes je bilo –, ko začutim željo,
da bi zaklical: Dovolj, Gospod, dovolj!
(11. 3. 1932).^[26]

Božanski orel je zgrabil tega ptička in
ga ponesel v vrtoglave višave.
Gospod je v njegovo dušo dokončno
vtisnil čut božjega otroštva, ki je
njegovega duha gnal, da je ljubeče
sprejemal, karkoli se je zgodilo. ***Brez
razlikovanja – kot temu pravi svet
– ugodnih in nenaklonjenih
dogodkov, kajti če prihajajo iz
njegovih očetovskih rok in četudi
udarec z dletom rani meso, je
vedno tudi dokaz Ljubezni, ki
odstranjuje naše ostrine, da bi nas
približal popolnosti*** (29. 11. 1931).

Njegov pogum, da se poda na steze trpljenja in zadoščevanja, je bil poplačan z zmagoslavjem ljubezni, ki odtlej v njegovi duši prevlada nad katerimkoli drugim čustvom:

Jezus, čutim veliko željo po zadoščevanju. Moja pot je pot ljubezni in trpljenja. Toda zaradi ljubezni se v trpljenju veselim do te mere, da se mi sedaj zdi nemogoče, da bi jaz sploh kdajkoli lahko trpel. To sem že povedal: Ni človeka, ki bi meni lahko povzročil neprijetnost. In še dodajam: Ni človeka, ki bi mi lahko povzročil trpljenje, saj mi trpljenje daje veselje in mir (24. 1. 1932).^[28]_____

V bodoče je bilo v življenju tega duhovnika normalno stanje vselej vedra in prijetna kombinacija velikih tegob in velikih radosti. Grenko-sladkih tegob, ki mu niso jemale miru; in ne povsem potešenih radosti.

Ko se ozremo po *Zasebnih zapiskih* te duše, je moč videti in presoditi, kako veliko je Bog storil v teku enega leta, ko ji je v molitvi dal večjo preprostost in jo privlačil v afektih:

Sedaj med Marijo in menoj, med Jezusom in menoj ... ni nikogar! Prej sem iskal svetih posrednikov (7. 4. 1932).^[29]_____

Zdaj grem neposredno k Očetu, k Jezusu, k Svetemu Duhu, k Mariji. To ne pomeni, da nimam pobožnosti (sv. Jožef, angeli, duše, Dominik, Jožef Calasanz, don Bosko, Terezija, Ignacij, Ksaverij, Mala Terezija, Mercedes itd. ...), vendar je moja duša zdaj nedvomno preprostejša. – R. Ch. V. (26. 2. 1932).^[30]_____

V toku mladostnega in drznega življenja duhovnega otroštva sedaj duhovnikova molitev silovito privre na dan:

Moj način govorjenja pri molitvi, »jaz hočem«, je otroški način za izražanje prošenj. Torej s tem ne odstopam od poti (14. 1. 1932).^[31]_____

V letu 1931 je ustanovitelj pridobil tudi nekoliko neobičajno navado.

Kadar se je lotil branja časopisa, so mu v istem trenutku misli odplavale k Bogu. Na začetku se mu je ta pojav, ki se je čez leto nemalokrat ponovil, zdel nenavaden, kot smo že zapisali.

^[32]_____ A kmalu se je prepričal o pogostosti in nerazložljivosti doživetij suhote ali pa pomoči, ki so ga prevzemala nenadoma, ob nepravem času in na nepravem kraju; na nepriličen in pogosto silovit način:

To je nerazumljivo: vem za nekoga, ki je (kljub svoji veri, ki ne dopušča omejitev) hladen ob božanskem ognju tabernaklja, potem pa prav sredi ulice, v hrupu avtomobilov, tramvajev in ljudi, ko bere časopis (!),

zagori v silovitosti božje Ljubezni
(26. 3. 1932).^[33]_____

Je bil na ta način deležen praktičnih
lekcij o tem, kako je mogoče živeti
kontemplativno življenje sredi
prometne gneče, človeškega vrveža
ali pri razvedrilnem branju?

Hudič pa medtem ni počival.
Pretresal je tega božjega moža.
Najprej z namigovanjem, da nima
pravice zaradi »norosti« Dela
obsoditi na revščino svojih domačih.
Nato s tem, da ga je skušal vznemiriti
z razdvojenostjo v zvezi z uradnim
imenovanjem na mesto v Zavodu sv.
Elizabete. Naposled, ko je videl svoj
skromni napredek, pa ga je z
Gospodovim dovoljenjem kar
napadel.

Sprva duhovnik in opazil, da gre za
bes **vélikega krastavca** – kot je
imenoval hudiča^[34] –, dokler ni postal
žrtev prav posebne vrste nasilja.
Neko marčevsko nedeljo okoli

poldneva je mirno molil brevir med potjo na zasebno učno uro, ko ga je kot strela z jasnega zadel pošten udarec z žogo. Obstal je in se ni niti ozrl, ***da bi videl, ali je šlo za naključje ali za zlobnost.***^[35] —

Deset dni pozneje, na veliko sredo, je šel spovedovat deklice v Šolo sv. Elizabete. Od tam se je vračal po Ulici Duque de Medinaceli, ko je zagledal nekaj fantov pri igri na pločniku ob hotelu Palace. Že izučen v tovrstnih izkušnjah se je brž pognal na drugo stran ceste, vendar se ni uspel izogniti neizogibnemu:

Strašna brca in ... bum! Na levem steklu mojih očal in na mojem nosu je pristal udarec. Spet se nisem ozrl. Vzel sem robec in mirno hodil dalje, medtem ko sem čistil svoje naočnike [...]. V trenutku sem dojel hudičevo togoto (to je močno naključje) in dobroto Boga, ki mu pusti lajati, ne pa ugrizniti. Pričakovati bi bilo vsaj

zlomljeno steklo, saj je bilo deležno nič kaj skromnega udarca ... Morda tudi rano na mojem desnem očesu. Že prvo bi mi povzročilo veliko nevšečnost, ker me že plačevanje tistih nekaj voženj s tramvajem, ki jih nujno moram opraviti, spravlja v stisko ... Skratka: Bog je moj Oče.^[36]___

Po dveh sunkih pride še tretji, kot dokazuje naslednja katarina:

Ponedeljek, 11. april: Včeraj, ko sem hodil po Ulici Álvarez de Castro – po pločniku – in bral svoj brevir, namenjen, da stopim na št. 48 v smeri bolnišnice, so me še enkrat močno zadeli z žogo! Zasmejal sem se. To mu je šlo na živce.^[37]___

Jožefmarija je z dobršno mero smisla za humor opazil, da Bog hudiču **pusti lajati, ne pa ugrizniti.**^[38]___ Še ob drugi priložnosti v tistem času je nadvse jasno občutil, da pekel rjovi zoper Božje delo. Zgodilo se je **ob dvanajstih na sončen dan, na Cesti**

Martínez Campos, pri križišču z Ulico Castellana.^[39] O tem ne podaja drugih podatkov, saj je katarine že **razosebil** glede nadnaravnih dogodkov, ki se tičejo njegove osebnosti. Nedvomno pa je pripetljaj omenjen v zabeležki nekaj tednov prej, v kateri lahko preberemo:

Pekel besní, rjovi in piha od jeze, ker Satan sluti duše, ki jih bo B. d. privedlo k Jezusu, in celoto njihovega delovanja v svetu: dejansko kraljevanje Kristusa v vsej družbi – Regnare Christum volumus.^[40]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

^[1] *Pismo* 8. 12. 1949, št. 41.

^[2] *Zapiski*, št. 307.

^[3] *Prav tam*, št. 328. 26. člen ustave (24. člen osnutka), potrjen 14. oktobra 1931, se glasi: »Razpuščeni so tisti cerkveni redovi, ki poleg treh kanoničnih zaobljub statutarно nalagajo še dodatno posebno zaobljubo pokorščine avtoriteti, različni od zakonite državne oblasti.«

Nobenega dvoma ni bilo o tem, komu je bil strel namenjen. Z odlokom, objavljenim 24. januarja 1932, so bili razpuščeni izobraževalni centri, noviciati in rezidence Družbe Jezusove. Prim. Gonzalo Redondo, *Historia de la Iglesia en España (1931–1939)*, Rialp, Madrid 1993, 1. knjiga, str. 164 sl.

^[4] *Zapiski*, št. 328. »Tisti kipec Deteta Jezusa,« dodaja msgr. del Portillo, »je našemu očetu nudil priložnost, da veliko moli in stori veliko dejanj ljubezni do Jezusove presvete človeškosti. Zlasti v božičnem času je redovnice prosil, naj mu ga

prinesejo, da je lahko ob njem poplesoval, ga zibal in ljubkoval.«

[5] *Prav tam*, št. 347. V tej katarini nadalje pravi: ... **daješ mi čutiti, da Božje delo ne bo imelo pobožnosti, niti posebnih, izključujočih podob, kakršne običajno imajo redovne družine. (Usmiljena ljubezen – in njen nauk – je nekaj univerzalnega.)**

Pobožnost do **usmiljene ljubezni**, ki jo ustanovitelj navaja v tej katarini, je bila ena od njegovih zasebnih pobožnosti. Zaradi njegovih besed in pisnih virov pričevalcev vemo, da jo je gojil že od prvih let svojega bivanja v Madridu (prim. *Zapiski*, št. 432 in 1380; Álvaro del Portillo, *Sum.* 1268) in da je vsak dan opravljal izročitev usmiljeni ljubezni po povzdigovanju pri maši (prim. *Zapiski*, št. 217; Álvaro del Portillo, *Sum.* 337, 1118 in 1119; Javier Echevarría, *Sum.* 2580; Joaquín Alonso, *Sum.* 4751). To

pobožnost je širil tudi med drugimi ljudmi, tako da jim je delil ali pošiljal podobice (prim. *Zapiski*, št. 1029; José Ramón Herrero Fontana, AGP, RHF, T-05834, str. 1).

Pobožnost do »usmiljene ljubezni« je dopolnilo in nadgradnja pobožnosti do Jezusovega Srca. Začela se je v Franciji v povezavi z likom sv. Terezije iz Lisieuxa in njeno potjo duhovnega otroštva, razširila pa jo je salezijanska redovnica Marie Thérèse Desandais.

^[6] *Zapiski*, št. 570.

^[7] *Prav tam*, št. 435. Naslednji dan (1. 12. 1931) doda: ***Duhovno otroštvo! Duhovno otroštvo ni duhovna zaostalost niti mehkužnost. Je premišljena in trdna pot, ki se je mora zaradi njene težke lahkosti duša lotiti in na njej vztrajati samo s pomočjo božje roke (prav tam, št. 438).***

[8] *Prav tam*, št. 574.

[9] *Prav tam*, št. 435.

[10] *Prav tam*.

[11] *Prav tam*, št. 437.

[12] Prim. *prav tam*, št. 454, op. 382.

Izvorni rokopis iz decembra 1931 je poslal svojemu spovedniku skupaj s sporočilom, ki se glasi: ***Izročam vam nekaj ciklostiliranih lističev, katerih cilj je spodbuditi naše prijatelje na pot kontemplacije*** (prim. AGP, RHF, D-04668). Prvega januarja 1932 pa zapiše: ***Včeraj sem bil s p. Sánchezom. Vrnil mi je moje lističe o svetem rožnem vencu, opremljene z opombami*** (Zapiski, št. 529).

V zelo skromni obliki, kot knjižica, ki naj bi jo delili zastonj, je bila izdana leta 1934 v Madridu, v tiskarni Juan Bravo, 3; s cerkvenim dovoljenjem;

23 strani v oktavu. V naslovu piše:
»Santo Rosario«, spisal José María.

Prva izdaja po državljanski vojni (José María Escrivá: »Santo Rosario«, s. a.; Gráficas Turia de Valencia) je natisnjena verjetno v začetku oktobra 1939, saj je cerkveno dovoljenje pridobljeno 2. 10. 1939. Ta izdaja že vključuje spremno besedo škofa v Vitorii in je v formatu zgibanke.

Prva komercialna izdaja (Josemaría Escrivá de Balaguer: »Santo Rosario«, Minerva, Madrid, 1945) je za razliko od prejšnjih v formatu knjige manjše velikosti in z lepimi ilustracijami. Avtor je besedilo iz leta 1934 rahlo razširil v komentarju nekaterih skrivnosti.

^[13] *Sveti rožni venec*, prva skrivnost veselega dela.

Zdi se, da neki zapis z dne 15. avgusta 1931 nakazuje, da je občasno

že prej uporabljal omenjeno metodo kontemplacije: ***Praznik Marijinega vnebovzeta – 1931: Včeraj in danes sem sitnaril presveti Devici, prav nadležno, če je to mogoče, in jo prosil zaščite za B. d. Danes zvečer bom začel devetdnevno k naši Materi kot proslavitev, da je bila s telesom in dušo vzeta v nebesa. Zares uživam, ko si predstavljam, da sem navzoč ... ob Sveti Trojici, ob angelih, ki skupaj z vsemi svetniki sprejemajo svojo Kraljico ter slavijo Mater in Gospo*** (Zapiski, št. 228).

^[14] *Prav tam*, št. 226 (13. 8. 1931).

Kasnejši zapisi, povezani z »Marijo Poljubov«: *prav tam*, št. 239, 325, 488, 701 in 702.

^[15] *Prav tam*, št. 484.

Msgr. del Portillo dodaja: »Našemu očetu ni bilo všeč pripovedovati o dogodkih nadnaravnega tipa, povezanih z njegovo osebnostjo.

Kljub temu pa mi je to anekdoto večkrat povedal. Pri tem je pripomnil, da je bilo ob tisti uri malo verjetno, da bi se motil, saj je bil zelo sončen dan in je bila ura šele tri popoldne. Glede tega, kar mu je rekel njegov zaščitnik, mi je oče povedal, da je slišal besedo *osliček*, *osliček* – in za ta vzdevek, s katerim je naš oče imenoval samega sebe, ni – razen Boga, našega Gospoda – vedel nihče drug kot samo njegov spovednik, p. Sánchez. Oče je napad pripisal delovanju hudiča, obrambo pa svojemu angelu varuhu« (*prav tam*, št. 484, op. 397).

[16] *Prav tam*, št. 485.

[17] Na »dan nedolžnih otrok« se zbijajo šale na podoben način kot prvoaprilske, čemur v Angliji rečejo *April-fool's day*, v Franciji *poissons d'avril*, v Italiji pa *il pesce d'aprile*.

[18] *Zapiski*, št. 516, 517 in 518.

^[19] *Prav tam*, št. 528. »Že pokojna s. Carmen od sv. Jožefa, ki je bila v času Jožefmarijevega kaplanovanja mežnarica, je pripovedovala, da so v skupnosti imele in še imajo majhnega Jezuščka, ki ga samo v božičnem času prinesejo v cerkev za češčenje; in kadar so mu ga dale v varstvo, ga je bilo slišati, kako se je iz globine z vso domačnostjo in naklonjenostjo obračal k Detetu ter mu namenjal pozdrave, kot da bi bil to živ otrok; in nekajkrat jih je božji služabnik prosil, naj mu dovolijo Jezuščka odnesti k sebi domov, da bi ob njem molil, potem pa ga je vrnil skupnosti« (Cecilia Gómez Jiménez, *Sum*. 6511).

Redovnice pri Sv. Elizabeti so pred nedavnim izdale podobico Deteta Jezusa z naslednjim besedilom na hrbtni strani:

BOŽJE DETE MONSINJORJA
ESCRIVÁJA

»V Kraljevem samostanu sester avguštink sv. Elizabete, Madrid - Atocha, ki ga je leta 1589 ustanovil bl. Alonso de Orozco, je ohranjena bogata zgodovina umetnosti in svetosti. Med njegovimi zakladi, čeprav je velik del uničil ogenj v času državljanskega boja 1936–1939, najdemo majhen, iz lesa izrezljan kipec Deteta Jezusa, verjetno iz 17. stoletja, ki je bil od nekdaj in je še vedno okrog božiča izpostavljen vernikom za češčenje.

Kaplan in glavni rektor tega samostana je od leta 1931 do 1946 bil msgr. Jožefmarija Escrivá de Balaguer, ustanovitelj Opus Dei. Med kontemplativnimi redovnicami je še vedno zelo živo ohranjen spomin na tega mladega duhovnika z globoko ljubeznijo do evharistije in velikega molivca. V spominu jim je ostalo neko edinstveno srečanje med očetom Escrivájem in božjim Detetom. Od njega naj bi prejel neko

zelo izredno milost. Z dovoljenjem priorice je oče znameniti kipec pogosto odnesel v svojo sobo. Ko ga je prinesel nazaj, je bil videti ganjen in radosten. V tistem času je v njem žarela mistična gorečnost in napisal je knjigo POT pod naslovom DUHOVNA PREMIŠLJEVANJA ter svoj spis SVETI ROŽNI VENEC.

Da bi lahko videli in počastili ta majhen kipec, BOŽJE DETE monsinjorja Escrivája, prihajajo v samostan sester avguštink ljudje iz najrazličnejših daljnih dežel.«

^[20] *Zapiski*, št. 560.

^[21] *Prav tam*, št. 562; in nadaljuje takole:

Mislim, da sem jo enkrat že prebral, vendar ji nisem pripisoval pomembnosti, kot da v mojem duhu ne bi pustila sledu. Mercedes je prva dosegla, da sem razumel, občudoval in hotel živeti sporočilo

njenega občudovanja vrednega življenja: skriti se in izginiti. Toda ta načrt življenja, ki je v njej bil posledica, okusen sad njene notranje in globoke ponižnosti, ni konec koncev nič drugega kot srčika duhovnega otroštva. Tedaj me je prijela Mala Terezija in me skupaj z Mercedes, po Mariji, moji Materi in Gospe, popeljala k Jezusovi Ljubezni.

Svoj pogled na to malo pot duhovnosti podaja v neki katarini z dne 2. 1. 1932: *Ko v teh katarinah pravim, da si Gospod za člane želi spoznanje in udejanjanje življenja duhovnega otroštva, ni moj namen, da duše »božjih ljudi« napravim enolične. Nasprotno, [...] kar vidim, je naslednje: 1) treba je vsem in vsakemu članu posebej predstaviti življenje duhovnega otroštva; 2) nikoli ne bo noben član prisiljen slediti tej poti niti katerikoli drugi določeni*

duhovni smeri (prav tam. št. 535).

Kot bo zapisal kasneje, svojim duhovnim otrokom te poti ne nalaga, temveč jim jo priporoča (prim. *Pismo* 8. 12. 1949, št. 41).

[22] — *Zapiski*, št. 543, z dne 4. 1. 1932.

[23] — ***Nekoliko sem bil v stiski***, se nadaljuje citirana katarina, ***ker sem se spominjal samo odlomka iz 21. poglavja Evangelija po Mateju in sem mislil, da je Jezus v Jeruzalem prijezdil na oslici; prav zdajle pa odprem sveti Evangelij (koliko eksegeze potrebujem!) in v 11. poglavju svetega Marka, vrstice 2, 4-5-7, preberem: Et ait illis: ite in castellum, quod contra vos est, et statim introeuntes illuc, invenietis pullum ligatum, [...] Et duxerunt pullum ad Iesum: et imponunt illi vestimenta sua, et sedit super eum (Lk 19,30 in 35; Jn 12,14 in 15).*** – R. Ch. V.

***Dobri otrok, povej Jezusu
velikokrat na dan: Ljubim te,
ljubim te, ljubim te.***

Msgr. Á. del Portillo dodaja: »To je bila kapljica medu, ki jo je Gospod naklonil našemu očetu in ga tako navdal z veseljem in mirom. V zvezi z očetovo opazko – ***koliko eksegeze potrebujem!*** – velja pripomniti, da je pri eksegezi Svetega pisma, iz katere je opravil štiri predmete, vselej dobival najvišje ocene. Zgodilo pa se je to, da ga je Gospod za nekaj trenutkov zaslepil, zato da bi se moral dobro prepričati o teh novozaveznih odlomkih in bi pozneje o tem ne dvomil več; tako je to pojasnjeval naš oče« (*prav tam*, op. 451; prim. Javier Echevarría, *Sum.* 3272; Julián Herranz, *Sum.* 4029; José Luis Múzquiz, *Sum.* 5853; in César Ortiz-Echagüe, *Sum.* 6902).

^[24] *Zapiski*, št. 421.

[25] *Prav tam*, št. 606; prim. Pot, št. 933. V zvezi s tem Gospodovim umskim izrekom pripominja msgr. Á. del Portillo, da »je zelo ganil našega očeta«, ne zato ker bi zanemarjal molitev, temveč ker »je Gospod od njega hotel več, in s tem izrekom ga je razsvetlil, da bi spregledal **številne neslutene podrobnosti**« (*prav tam*, op. 496; prim. Javier Echevarría, *Sum.* 3272; Julián Herranz, PR, str. 982; Ernesto Juliá, *Sum.* 4245; Giovanni Udaondo, *Sum.* 5083; Cecilia Gómez Jiménez, *Sum.* 6517; María Isabel Laporte, *Sum.* 5189).

[26] *Zapiski*, št. 653.

[27] *Prav tam*, št. 430.

[28] *Prav tam*, št. 582. Zapis se nadaljuje: ***G. Norberto mi velikokrat reče, da bo to minilo in da bom trpel. Ne verjamem, Jezus. Ti mi ne moreš odvzeti tega, kar si mi tako velikodušno podaril. Za***

***vsak slučaj pa ti že v tem trenutku
in za vedno rečem: Zgôdi se.***

[29] *Prav tam*, št. 690.

[30] *Prav tam*, št. 618. Ustanovitelj je svoje pobožnosti razporedil po dnevih tedna: ***Nedeljo bom posvetil Presveti Trojici. Ponedeljek mojim dobrim prijateljicam, dušam v vicah. Torek svojemu angelu varuhu in vsem drugim angelom varuhom ter vsem angelom v nebesih brez razlike. Sredo mojemu očetu in gospodu, sv. Jožefu. Četrtek sveti evharistiji. Petek Jezusovemu trpljenju. Soboto sv. Devici Mariji, moji Materi*** (*prav tam*, št. 568, z dne 18. 1. 1932).

Omenjena Mercedes je redovnica pri apostolskih damah sv. Srca, ki je umrla v sluhu svetosti leta 1929 – Mercedes Reyna O’Farril –, o kateri smo že pisali. Jožefmarija je imel namen napisati življenjepis te redovnice in je nekaj časa zbiral

dokumentacijo o njeni družini. V korespondenci je več pisem, naslovljenih na gospo Rosario Reyna de Ribas, sestro apostolske dame Mercedes (prim. P 2, 21. 7. 29; in tudi Pisma 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11 in 13).

V pismu, naslovljenem na gospo Rosario Reyna, z dne 28. 1. 1932, zavedajoč se zahtev po pismih redovnice Mercedes, prosi za odlog glede svojega biografskega dela, katerega zamujanje je posledica ***najprej političnih okoliščin; potem požiganja samostanov, zaradi česar sem se moral izseliti iz Zavoda; in končno trpke potrebe, da se spoprimem z življenjem [...]. Po drugi strani pa je tudi dejstvo, da sedanji čas ni naklonjen knjižnim pustolovščinam, doprineslo k temu, da sem se ustavil na začrtani poti*** (P 25, 28. 1. 1932). Kot je razvidno iz kasnejših pisem (prim. P 27, 5. 2. 1932; P 29, 17. 4. 1932, in P 37, 1. 10. 1932), je moral

Jožefmarija dokumente vrniti in z življenjepisom Mercedes Reyne ni mogel nadaljevati.

[31] *Zapiski*, št. 563.

[32] *Prim. prav tam*, št. 618.

[33] *Prav tam*, št. 673.

[34] *Prav tam*, št. 556.

[35] *Prav tam*, št. 659 (13. 3. 1932).

[36] *Prav tam*, št. 671 (23. 3. 1932).

[37] *Prav tam*, št. 693 (11. 4. 1932).

[38] *Prav tam*, št. 671.

[39] *Prav tam*, št. 482.

[40] *Prav tam*, št. 393.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/7-pot-
duhovnega-otrostva/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/7-pot-duhovnega-otrostva/) (7. Avg. 2025)